

NARODNI LIST

Glasilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta številka 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 16 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Narodnjaki! Naprednjaki!

„Narodni List“ bodi Vaše orožje v boju za pravico, resnico in napredek. Z vsemi silami podpirajte Vaše glasilo!

Spomnite se vsi, ki ste lani list sprejemali, ali ste spolnili dolžnost nasproti listu, da nam ne bo treba, Vas k temu opominjati!

Spomnite se pa tudi vsi, ki sprejmete to prvo številko, Vaše nadaljne dolžnosti nasproti listu.

Uporabite vsako nedeljo, vsak praznik za agitacijo za list! Narodni list prinaša za borno ceno 4 K na leto toliko zanimivega gradiva, kakor malokateri drugi list.

V nobeni hiši, kjer bivajo narodni in napredni Slovenci, naj ne manjka „Narodni List“.

K ustanovitvi stare konservativne stranke.

Zakaj se ne moremo veseliti te napovedane stranke? Njeno ime samo nam vzbuja le neprijetne spomine. Konservativne stranke v javnem življenju že po svojem bistvu nasprotujejo napredku ter se držijo starih razmer. Tako se je godilo pri štajerskih Slovencih prejšnja leta. Ali je pa konservativizem štajerskim Slovincem koristil? Posledica konservativne politike je bila, da se slovenski narod nazadnje sploh ni več zavedal, da politično živi in da so narodni nasprotniki — Nemci — imeli med Slovenci več zaslonbe nego konservativni politiki slovenski. Ustanovitev stare stranke pomeni torej žalibog povrnitev k starim razmeram, pomeni nazadovanje, reakcijo.

Nadalje so konservativne stranke pri nas zmiraj tudi — vladne stranke, ki zagovarjajo vlado. In za našo avstrijsko vlado naj bi se mi štajerski Slovenci vkljub kričešim krivicam navduševali? Ali je taka stranka štajerskim Slovincem potrebna?

Toda stara stranka bode baje posredovala med narodno in klerikalno stranko, da ne bode volilni boj tako srdit! Kdo so ustanovitelji stare stranke? Mar niso to oni gospodje, ki so lani 7. svečana na zagnem shodu v Mariboru kakor grob molčali, ko se je sicer navidezno iskalo sporazumljenje in se je zastopnike narodne stranke vendar z nasilstvom najskrajne vrste preglasovalo in prevarati hotelo? Ali so prvaki tekom preteklega leta drugačni postali? Ne vemo. Če so pa ostali isti, kakor so bili lani v Mariboru, kako morejo pričakovati, da zaupamo v njih lojalno posredovanje? Ali niso bili baš ustanovitelji stare stranke krivi srditega volilnega boja, ker so iz vzrokov las ne koristili hoteli potlačiti zdravo novo gibanje v našem javnem življenju?

Stranke ustanovljati ni taka svobodna obrt, kakor če se več trgovcev svobodno v eni ulici nastani. Brez globokih vzrokov bi se narodna stranka kot stranka prerojenja ne bila mogla tako globoko utrditi in oživeti. Če si je pa narodna stranka pridobila srca najrazumnejšega dela prebivalstva, in če se v njo zaupa, ne moremo privoliti v beganje občinstva z ustanavljanjem strank, o katerih programu množica, narod noče nič vedeti. S tem pa ni rečeno, da mi nočemo nič vedeti o osebah, ki so vabljene na ustanovni shod stare konservativne stranke. Nasprotno, cenimo marsikoga. Toda ali nimamo mi pravice zahtevati od njih, da ne slabijo naroda z nadaljnim cepljenjem moči? Ali nismo mi ponovno teh gospodov pozvali, naj vprežejo svoje moči v skupno delo v organizacijo narodne stranke?

Odločilo bi se jim bilo v stranki ono mesto, katero bi z ozirom na svojo delavnost ali delaželjnost bili sami želeli. Toda mrzlična skrb, da bi se gospodov niti najmanj ne sumničilo kake skupnosti z narodno stranko in njenimi načeli, opazila se je pri vsakem koraku. Gospodje hočejo še nadalje biti slepi nasproti novemu toku in menda mislijo, da bode po novem letu 1908 začela Savinja teči od Celja proti Gornjemu gradu?

Napredek naroda je nam glavni smoter. Pripravljeni smo vsakomur podati roko k skup-

nemu delu. Seveda ne moremo pri tem zatajiti načel, ktera so tisoči in tisoči naroda odobrili in kterih se bode naša organizacija tudi v prihodnje zvesto držala. Ob 12. uri kličemo dr. Ploju in tovarišem, naj ne izzivajo brez potrebe — zopet „srditega boja“!

Narodno-gospodarske znanosti naših klerikalnih poslancev.

Držite tata! je kričal zasačeni uzmovič, da bi odvrnil pozornost od sebe in jo tako ložje odvrnil s svojim plenom.

Kakor ta poštenjakovič kriče sedaj zvezarski poslanci na vsa usta, da bi zakrili svoje izdajalstvo napram kmečkim volilcem, ko so glasovali za pogodbo z Ogrsko. Po istem receptu se je ravnal pred kratkim poslanec dr. Benkovič v svojem govoru v parlamentu. Udrihal je najprej po naših pogodbah nasprotujočih poslancih, predbacival jim, da so glasovaje za Schrammel-Rennerjeve predloge „v skupnosti“, ne da so stavili svoje spreminjevalne predloge, „izdali“ zeleno kmečko zastavo.

Ta trditvev stavi resnicoljubnost in parlamentarno izvežbanost „poštenjaka“ Benkoviča v pravo luč.

Prvič se je vedoma zlagal, ker se ni glasovalo o teh predlogih ne v „skupnosti“ in sploh ne stvarno, umpak le o tem, ali se naj razprava o njih prične takoj ali pa ne.

Drugič pa se je s svojo trditvijo, da bi se bili mogli staviti spreminjevalni predlogi, naravnost osmešil, ker je glasom državnozbornskega opravnika takšen predlog v nujnostni debati nemogoč.

Priporočali bi torej temu blebetavemu poslancu, da bi se vsaj v drugem letu svojega toli „uspešnega“ poslančevanja malo bolj sprijaznil z vsebino opravnika, da ga njegova nevednost ne bo bila pri vsaki priliki po zobeh.

Kakor so se mu navedeni formalni „dokazi“ o izdajstvu naših poslancev temeljito ponesrečili,

Na vasi.

Resnična dogodba.
Poslovenil Podravski.

II.

Istega dne proti večeru se je vrnil Gnat mračen kakor noč v svojo kočo. Jezen je bil in pijan.

Živina je prišla sama s polja in perutnina je dospela z vrta ter čakala pred hišnimi durmi. Pri durih je ležal na straži pes, zviti v klopčič.

Gnat prične delati med njimi red. Sune psa z nogo, da revna žival kar zacvili bolečin; zacepeta nad kokošmi, kravo pa oplazi s kolom. Pes jame cviliti, stisne rep, pod noge ter se zavleče pod bližnjo hruško; preplašena perutnina zažene krič ter se razleti po vseh kotih in krava žalostno zamuka.

„Nasta!“ Ona je molčala. — „Hej, ali čuješ Nasta?“ zarohni Gnat ter jo potegne tako močno za rokav, da je kar omahnila in je le malo manjkalo, da ni padla s čelešnika.

Odprla je oči.

„Kaj ti je, Gnat?“ spregovori prisiljeno.

„Kje imaš večerjo?“

„Jaz nisem kuhala.“

„Nisi kuhala? A čemu ne?“

„Ker nisem mogla. Sem tako bolna... spala sem...“

„Gospodinja, bogataševa hči! Ti nisi vredna niti toliko, kakor kakšna židovka. Poslednjokrat ti pravim, da najsi tudi me nimaš rada, sem vendar tvoj mož in gospodar. Ako ne iz ljubezni, moraš se prisiljena brigati zame, ako ne, pa gorje tebi! Vidiš!“

Po teh besedah ji pokaže svojo zdravo pest ter vdari ž njo tako močno, da so okna zažvenketala in so po Nasti zagomazeli mravljinici.

„Vstani mi takoj, vstani in zakuri!... Ali čuješ?“

„Čujem“, odvrne Nasta, „toda večerje ne skuham, ker ne morem. Mrzi mi ves svet... Čuj me, Gnat! Poberi se od mene, zapusti me, ali pa dovoli, da se jaz vrnem domu. Pojdem, kamor me poneso oči, pojdem v službo, kjer bom prebijala svoje gorje, vendar s teboj živeti mi ni več mogoče. Posiloma so me omožili s teboj, jaz se ne morem premagati. Zapusti me!“

Po teh besedah smukne raz klopi na tla ter se zgrudi pred njim na kolena. — „Pusti me!“

„Greš!“ sikne Gnat skozi zobe, „toda ne domu, marveč k Mikolaju. Gnat pojdeš in jest črno zemljo. Ali čuješ, kam pojdeš? Čuješ?“

Pri teh besedah jo jame tresti tako jezno, da ji je revna glavica majala semtertje, kakor privezana na žici.

„Gnat, spusti me!“ je kričala ženska, toda on jo je tresel še huje. „Gnat!“ in z rokami mu je skočila v oči.

„Oh, jaz te, golazen!“ zarentači Gnat ter potlači žensko k tlom.

Radoveden mesec se prikaže izza oblaka ter pokuka v kočo. Visoke malve znovič udarijo z vejami po oknih. Solnčnica, ki je stala nekoliko oddaljena ter vse druge cvetke in drevesa, ki niso mogla seči do oken, so povpraševale druga drugo: „Kaj imajo tam? Kaj je tam?“

Ondi pa je sredi sobe ležala Nasta z licem bledim kakor platno in z zaprtimi očmi. Sinji madeži so ji pokrivali telo, ustnice so se ji zaprle. In nisi mogel spoznati, ali je še živa ali ne.

III.

Petelini so že zapeli, ko je Nasta odprla trepalnice. Ozrla se je po sobi, a ni bilo nikogar. Samo malve so kukale skozi okno. Celo mesec je bil že zibnil z neba. Poslušaj — nikogar ne čuje nikjer. Poskuša vstati, toda ne more. Glava jo je bolela, kosti bolele, da se jih ni smela dotakniti.

Konečno je s težavo vstala ter šla iz hiše. Na dvorišču je bilo tiho. Celo drevesa in

ravnatoko tudi njegovi stvarni dokazi o „koristih nagodbe“ prav ničesar drugega ne dokazujejo, kakor nevednost Benkovičev. Ko je odkrival svoje plitvo razumevanje narodno-gospodarskih vprašanj, je žel zanje mnogo — posmeha. Nevzdržljivo je njegovo modrovanje o uvozu prašičev in izvozu lesa.

O prvem sklepa, da se je uvoz prašičev pred par leti zato zelo zmanjšal, ker je svinjereja pri nas napredovala. Ni mu pa znano, da je to provzročila takrat na Ogrskem razsajajoča svinjska kuga. Ko je pa ta bolezen nekoliko odjenjala, dvignil se je zopet ogrski izvoz prašičev zelo, in cena je vključ zaprti srbski meji za naše živinorejce občutno padla.

Ravnatoko malo stvarnega prevdarka kažejo njegova izvajanja o kupčiji z lesom.

Ogrska izvažala v našo državno polovico petkrat več lesa, kakor mi na Ogrsko. Jasno kot beli dan je toraj za vsakega — izvzemši seve strokovnjaka Benkoviča — da ne bo in ne more Ogrska ovirati naše lesne trgovine na Hrvaškem, ako neče, da se bo ovirala njena petkrat večja tostran meje.

Najbolj ponosen pa sme biti Benkovič na svoja izvajanja o posledicah ločitve za naš izvoz piva in posredno za cene hmelja. — On pravi, če bi odpadel naš izvoz piva na Ogrsko, kateri znaša sedaj prilično za letnih 3.800.000 K vrednosti, bi se tudi poraba hmelja zmanjšala in bi mu vsled tega cena padla.

Oglejmo si to-le trditev nekoliko bližje. Za 3.800.000 K se dobi prilično 140.000 hl piva, za kojega se je porabilo celih 400 centov hmelja. Če bi se toraj po Benkovičevih nazorih meja „zaprla“, porabilo bi se v Avstriji samo 400 centov hmelja manj, a na to okolnost je pozabil, da je hmeljarstvo na Ogrskem v zadnjih letih tako silno napredovalo, da izvoz tamošnjega hmelja visoko prekaša naš izvoz na Ogrsko. Bili bi toraj tudi glede hmelja v slučaju popolne ločitve mnogo na boljšem.

Takšni so Benkovičevi „dokazi“. Izpisal si je pač iz vladne predloge nekoliko statističnih števil, a početi ni znal nič pametnega z njimi.

Gospod državni poslanec Benkovič! Spominjajte se vendar na slovenski rek: „Le škornje sodi naj kopitar“ in ne spuščajte se na Vam toli nevarni led — razprav o agrarnih in narodno-gospodarskih vprašanjih, če nečete hiteti kakor doslej od blamaže do blamaže.

Iz političnega sveta.

Potrjeni zakoni.

Cesar je potrdil zakonske predloge o nagodbi, kvoti in dalmatinski železnici.

Amerikanci.

V nedeljo dne 29. dec. se je pripeljalo s potnim parobrodom „Slavonija“ v Reko 700 izseljencev, ki so se vrnili iz Amerike. V Napolju je isti parobrod izkrcal 920 laških izseljenikov.

Nemški narodni svet

za celo Avstrijo nameravajo ustanoviti in sicer na popolnoma nepolitični podlagi, da bi imele v njem prostora vse nemške stranke. Tak enotni

cvetke so stale nepremično. Nastila se je zdelo, da si manejo oči ter jo gledajo. Ali jo pomilujejo, ali se ji smejejo? Ni vedela. In jelo jo je biti sram in kri ji je tako močno vdarila v lice, da je malo manjkalo, da revna ženska ni padla. Šla je ven, krenila na ulico ter tekla. Kam? Sama ni vedela. Pa začne — da nekdo drvi za njo. „To je on, Gnat, človekožrec!“

Zbrala je svoje poslednje moči — toda ne uide mu. Ozrla se je in lažje ji je postalo pri srcu.

Bil je njen zvesti pes.

„Vrni se, Burek, vrni! Pustila sva kočjo samo, lahko bi prišli tatje vanjo. Vrni se!“

Pes pogleda svojo gospodinjo, kakor bi hotel reči: ne, jaz pojdem s teboj, ker si dobra do mene, „on“ pa ni vreden naše naklonjenosti; — vendar pa se je zamislil in se vrnil.

Ona pa se je v teku kosala z vetrom. Razpleteni lasje so ji mahali v vetru. Ni imela ni robca niti ogrinjala. Dobro, da je bilo temno, da je nihče ni videl, ker so ljudje spali. Samo čuvaj pred cerkvijo je dvignil glavo, pogledal ter padel z licem ob tla. Mislil je nemara, da vidi kako prikazen.

Že se je svitalo, ko je dospela Nasta v očeto vasko vasico.

Na nebu je migljala juternica in ljudje so

narodni svet bi bil najno potreben tudi za vse Slovence, odnosno za vse Jugoslovane v tostranski državni polovici. Upamo, da se vendar ko nečno udejstvuje ta že dolgo gojena želja.

Na Hrvaškem

stoji cela javnost v znamenju bližajočih se volitev. Sedem strank stopi v volilno borbo. Tudi stara madžaronska, po krivici nazvana narodna stranka se je zopet oživila in upa z vladno pomočjo doseči velike uspehe. Upamo pa, da bo zavodnost hrvatskega naroda strmoglavila to protinardno kliko.

Ogrska vlada za železnice.

Ogrski trgovinski minister Košut bo v kratkem predložil državnemu zboru zakonski načrt, po katerem se določa 200 milijonov za nove železniške proge. Ta svota se razdeli na tri leta in se boče iz nje tudi zgradila dalmatinska železniška zveza, kolikor je bo teklo po hrvatskem ozemlju.

Bolgarija in Turčija.

Razmerje med Bolgarijo in Turčijo se vidno izboljšuje. Na sultanovem liceju v Carigradu se je podelilo Bolgarom sedem brezplačnih prostorov. Tudi zaradi zadnjih mejnih sporov se vrše prekiskave vztrajno in za Bolgarijo zelo obzirno.

Rumunsko.

Po desetdnevni debati je rumunska zbornica sprejela zakonski načrt, s katerim se uredi razmerje med veleposestniki in kmeti. Načrt določa: Napravijo se občinski pašniki, določi se najvišje število delavnih dni in minimalna plača, kazenske določbe zoper kmečke oderuhe, ustanovitev kmetijske regionalne komisije in vrhovnega kmetijskega sveta.

Rusko.

Vojno sodišče v Sebastopolu je obsodilo 8 mornarjev v smrt na vešala, ker so pripadali tajni socijalistični bojni organizaciji.

Nemiri v Perziji.

Nemiri v Perziji so se polegali, ker se je šah udal parlamentu ter imenoval liberalno ministerstvo in zopet prisegel na ustavo. V glavnem mestu Teheranu vlada popolen mir, časopisi so zopet začeli izhajati in bazarji, ki so bili med nemiri zaprti, so se zopet otvorili. Le v nekaterih obmejnih pokrajinah še vlada popolna anarhija, katero se bo pa z oboroženo silo udušilo.

Kitajska dobi ustavo.

Že dolgo časa se je na Kitajskem delalo nato, da bi se dosedanja samovlastna vladavina preuredila v ustavno, in gotovo je sedaj pripisati uplivu moderne Japonske, da je kitajska vlada izdala oklic, v katerem se naznanja uvedba ustave. Vlada pripravlja preosnovo, vendar pa še ni določen čas, kedaj se izvrši preosnova, katera se najbrž ne bo izvršila naenkrat, marveč postopno. Vendar pa cela stvar ne obeta bogve kakih dobrot za ljudstvo, kajti vlada je obnem tudi izdala ukaz, s katerim se prepoveduje ustanovitev društev, dokler se ne izvede ustava, ki bo pač tudi pozneje najbrž ostala na papirju.

Položnice ali čeke

smo priložili danes; a ker še nismo dobili z Dunaja vseh naročenih položnic, jih naročniki v nekaterih krajih danes niso prejeli, ampak jih dobijo s prihodnjo številko. Ker so že nekateri plačali naročnino po nakaznicah in dobe vendar položnice, opozarjamo zopet, da je nemogoče izmed tolikih naslovov izbrati dotične naslove in jim ne priložiti položnic. Dotični gospodje oz. dame naj položnice hranijo za prihodnje četrt- ali polletje, odnosno za prihodnje leto ali pa naj dobi vsak kakega novega naročnika ter mu izroči položnico za vposlanje naročnine.

Vse one pa, ki so sprejeli današnjo številko, opozarjamo znova, naj ali list vrnejo, če se ne marajo naročiti nanj, ali pa, če sprejmejo, nakažejo naročnino.

Strožje kakor doslej bomo baš letos, ko smo si knjigovodstvo vzorno uredili, gledali na red in točnost.

Ponavljamo zopet, da somišljenik narodne stranke se ne kaže v besedah, ampak v dejanjih.

Upravništvo „Narodnega Lista“.

Dopisi.

Od Podčetrtka. Da se je tukajšnjim kmečkim zvezarjem, posebno pa imenškim in olimskim klerikalcem, že davno pamet zmešala, kaže vsekakor njihovo podivjano postopanje proti onim, ki nočejo tuliti ž njimi v isti rog. Ni jim bilo dovolj, da so za časa državnoborskih volitev blatili vse, kar ni hvalilo njihovega svetnika Korošca, ampak nadaljujejo svoje nesramno delo tudi zdaj. Izmišljujejo si naravnost satanske zlobnosti o onih, ki si upajo javno zagovarjati napredne ideje in kazati svoje mišljenje. Imenujejo jih „roparje duhovščine“, krivoverce, liberalce itd. In vendar so takozvani krivoverci boljši kristjani kakor oni sami. Imenski fantje se obnašajo v cerkvi po veliki večini grje, kakor pastirji na paši. Ali vam je mogoče navesti le jednega naprednjaka, ki bi daljal drugim tako slab vzgled v cerkvi s svojim obnašanjem, kakor fantje iz naše imenske občine? Ti ljudje imajo dosti denarja zaporedno za tridnevno pijančevanje na smrt, za našo šolsko družbo pa nimajo niti vinarja ne. Se pač kažejo tudi pri njih učinki „slavnih“ krščansko-socijalnih kurzov mariborskih generalštaberjev kmečke zveze. Nič boljše se ne godi v sosedni olimski fari. Nekaj klerikalnih pritlikovcev in njim na čelu župnik, hoče strahovati vse napredno misleče občinstvo. Pa ne bo šlo dalje tako! Veste, draži, ljudstvo se je precej spametovalo in ne bo hotelo več poslušati vaših zapeljivih besed in obrekovanj ter ne bo hotelo več tako plesati, kakor vi piskate, ampak se zna narobe zgoditi. Ne rujte zoper sedanjega župana, ki je vrl občinski predstojnik in gospodar, samo naj še posreduje, da se bo slovensko uradovalo, potem pa si ne moremo boljšega župana želeti. Neodvisni kmetje! Vi pa glejte že zdaj na to, da bo pri prihodnjih občinskih volitvah zopet izvoljen naprednjak za župana, da ne pride občinski zastop v roke župnikovih kimovcev, ki bi vas kmalu zagospodarili. Toliko za danes! Če pa le ne bo mira v naši imenski občini in pa v so-

se jeli prebujati iz snu. Toda Nastina roditelja sta še spala tiho, mirno spanje pravičnih, po delu utrujenih ljudi; sanjalo se jima je o srečni in veseli Nasti. Zahvaljevala ju je, da je nista omožila z revnim Mikolajem, marveč ji velela vzeti Gnata bogatina . . .

Nasta prestopi prag.

„Hej, moja mama in stari oče! Ali ste se me pač nadejali ob takšnem času?“

IV.

Nasta je že prebila nekoliko tednov pri očetu in materi. Vendar slabo ji je šlo. Starec je bil mračen kakor noč, grozen in klavern. Ni ji rekel prijazne besede — in ni bilo pričakovati, da bi se spremenil.

Ljudem se Nasta noče niti prikazati pred oči. Vendar skriti se pred njimi je nemogoče! . . .

Za hrptom pa ljudje govore:

„Evo, kakor je videti, je bogatin zapodil svojo Nasto!“

„Vendar ni znano, kateri je zakrivil?“

„Nemara ona?“

„Tudi ona ne izgleda več prijazno. Ošabna je . . .“

„A Maksim, ali veste kaj? Saj je to znano vsej vasi. Evo „publika“.

„Ali sem v resnici jaz to zakrivila?“ vpraša Nasta samo sebe, toda ni si znala odgovoriti.

Vedela je samo, da je ljubila Mikolaja, tu pa so ji veleli, da mora vzeti Gnata; vedela je, da Mikolaja ne more pozabiti, Gnata pa ne ljubit, pa še to je vedela, da ne more biti dalje tako in da se mora ž njo nekako končati. Vendar kako?

Med tem se je na svetu vršilo vse po svojem vekovečnem redu. Preteklo je leto, napočila jesen, prešla je tudi jesen ter se potihoma utihotapila zima. Polje je postalo prazno in tudi gozd. Pevajočih ptic ni bilo več slišati. Mrzel veter, glad in pomanjkanje krme jih je pregnalo preko morja. Pa tugujejo za njimi drevesa, tuguje listje ter rumeni vsled tuge. Pa se odtrguje od vej ter jih hoče dohiteti. Toda ne dohiti jih!

Med tem je tudi bridka zima že pričela svoje uničevalno delo. Vklenila je z ledenimi verigami zemljo, jo pokrila z belo snežno odejo — da je zaspala. Pa tudi spi v resnici. Veter pa rjove, tuli, ječi, kakor bi jo zibal v spanec.

Sp, zemlja, spi! Prespij v sebi vso tugo in gorje in kadar se na pomlad zbudiš, nam zasiješ z novo srečo, močjo, krasoto, ker od tebe pričakujemo še dokaj dobrega ter stavimo nate rožnate nade.

(Konec prih.)

sedni olimski fari, sploh v vsi okolici, bomo pa prišli še z raznimi drugimi gnilimi razmerami, ki vladajo v tem kraju.

Mursko polje. (Prebivalcem Murskega polja v pretres!) V zadnjih tednih so prinašali slovenski časopisi poročila o državnih podporah, katere so dobili posestniki, ki so bili poškodovani po raznih ujmah. Pazno sem zasledoval vsa ta poročila ter čakal, koliko kronic bo padlo raz državne mize posestnikom ljutomerskega in gornjeradgonskega okraja. V teh okrajih so trpeli posestniki mnogo škode po poplavljenju reke Mure, torej tiste občine, ki leže v najbližnji bližini navedene reke. Ko sem čital, da je dobil celi politični ljutomerski okraj le borih 2000 K, se nisem preveč začudil, ker sem vedel, kje leži vzrok, da je celi okraj le to drobtinico podpore dobil.

Da se za podeljevanje te podpore naš „dični“ poslanec Roškar, katerega veliki vpliv nosijo naši zvezarji vedno na ustnicah, presneto malo ali pa popolnoma nič ni pobrigal, lahko sklepamo iz njegovih lastnih besed. Na svojem shodu v Veržeju je namreč sam opetovano izjavil, da ne pozna naših mурopoljskih razmer. Mislim, da bi bila in da je njegova prva dolžnost, ako je že prevzel za državni zbor zastopništvo nasega okraja, da se o razmerah in odnošajih zadnjega dobro pouči. Kajti le potem bo lahko zastopal koristi vseh svojih volilcev. Pa kakor nam je znano, ima naš poslanec druge skrbi.

„Slov. Gosp.“ pa hoče zvaliti celo krivdo, da so dobili prebivalci političnega okraja ljutomerskega tako majhno vsotico za poškodovanje po ujmah, na glavarstvo, ker je poslalo višjim oblastim za posestnike neprijazno poročilo.

Kaj je torej resnica? Da je padla ta drobtinica raz vladne mize na kmetska tla, gre zasluga nekaterim zavednim in proti vsem oblastvom odločno in neustrašljivo nastopajočim županom ljutomerskega okraja, ki so takoj naznanili glavarstvu škodo, katero je povzročila povodenj vsled narasle reke Mure.

Poznamo župana, ki je bil opetovano osebno pri glavarstvu ter zahteval od vlade pomoči vsem posestnikom njegove občine, ki so bili poškodovani po povodnji. Kakor navadno začetkoma vladni zastopnik ni imel ušesa za županovo zahtevo, še le ko mu je zadnji natančno razložil vsa dejstva in okolščine, je glavar pritrtil županovi zahtevi ter mu ob enem izročil tiskovino, da označi škodo, ki jo je povzročila Mura posestnikom. To se je tudi zgodilo.

Ker se je dotični župan tako vneto zavzel za koristi svojih soobčanov in je slayna vlada vsled tega morala izprevideti, da so trpele vsled povodnji tudi ostale ob Muri ležeče občine, zato je potem poslalo glavarstvo vsem ob Muri ležečim občinam potrebne tiskovine, da naj župani dajo ceniti storjeno škodo ter naznaniti cenjeno škodo posameznih posestnikov politični oblasti. In murski posestniki, glejte čudo! Razun že imenovane občine se je našel v ostalih občinah samo še en župan, ki se je zavedal svojih dolžnostij, in če še ta v popolni meri, ne moremo soditi mi, marveč le občani dotične občine. Ostale pozvane občine pa so dotični poziv okr. glavarstva bržkone vrgle nerešen v — koš. Posebej pa še moramo pibiti, da je neki veljaven župan neke ugledne občine celo odgovoril, da v področju njegove občine ni takega siromaka, ki bi potreboval državno podporo, akoravno je njegovim soobčanom Mura tudi povzročila škodo.

Če torej trezno premotrimo zgorej navedena dejstva, se pač ne moremo čuditi, da je padla raz vladne mize le drobtinica 2000 K na tla posestnikov ljutomerskega okraja. Mislim torej, da je v takih in ednakih slučajih potreba pouka, in sicer zdatnega pouka vsem županom in posestnikom od strani naših državnozbornih zastopnikov, in tako bi lahko izostale razne druge brezpomembne hujskarije.

Tako torej! Na jedni strani se moleduje in tarna o slabih letinah, na drugi strani pa se izvoljeni činitelji ne zavedajo svojih dolžnostij ali pa niso sposobni zahtevati in varovati krenko koristi svojih soobčanov. Po kakem merilu in načinu se je razdelila državna podpora med posamezne prizadete posestnike, ni naša zadeva, akoravno vemo, da je bil iste potreben še marsikateri drugi posestnik, ki je trpel precejšnjo škodo in vendar ni bil podpore ravno vsled njene pičlosti udeležen.

Ako torej vse navedeno dobro premotrimo, izprevidimo, da si moramo znati pomagati najprej

sami, ki smo sebi najbližji in le potem se še moremo opirati na druge. V to svrhu bi bili torej umestni popolnoma drugačni izobraževalni kurzi, nego jih prirejajo naši lažikmečki osrečevalci.

Nadejamo se pa, da bo narodna stranka v svojih v prihodnjih dneh se vršečih izobraževalnih kurzih svoje udeležence opozorila na slične slučaje in na način nadaljnjega postopanja.

Prva skrb nam torej bodi gospodarska korist, in če razumemo to, nam tudi vera naših očetov nikakor ne bo v nevarnosti. Dokler pa se kriči v prvi vrsti le o abstraktnih rečeh, tako dolgo se ne bo izpremenil naš gospodarski položaj, ktereга izboljšati si je zapisala v prvo vrsto svojega programa narodna stranka.

Toliko našim mурopoljskim sorojakom v pretres in premišljevanje za novo leto s parolo; V samopomoči je naša rešitev!

Kmet.

Iz Slovenskih goric. Kakšno modrost širijo naša katoliško-izobraževalna, bralna društva, zapaziš pri prvih besedah, če se razgovarjaš s temi mladeniči. Temeljni nauk: „Štajerc“ — seveda ptujski — je boljši ko „Narodni List“, ali z drugimi besedami: „Narodni List“ je hujši ko „Štajerc“, — mora preiti tem društvenikom v kri in meso! Zakaj? Ker se politikujoči duhovniki boje, da bodo kmalu pretrgali razumni kmetje, ki čitajo tudi „Narodni List“, jeklene politične verige samopašnega „Slov. Gospodarja“.

Sv. Bolfank v Slov. gor. Odkar je gospod župnik Ilešič v ječi, krožijo po naši fari — in že tudi v sosednjih župnijah — pisma, katera je baje pisal on iz svoje samotne celice na svoje različne farane, ki so mu bili najudanejši. Prišlo mi je v roke troje takšnih pisem, v katerih se grdo napadajo različne osebe na neotesan način tako, da lahko pride stvar v sodnijsko preiskavo. Vsebina teh pisem je takšna, da je nikakor ne moremo pripisovati izobraženemu človeku ne le glede misli, ampak tudi oblike. Toda navzlic temu prepisujejo ljudje celo iz dobrih poštenih hiš ta pisma, posebno pa gre to v slast osebam, ki rade hodijo okrog farovžev. Kdor noče imeti radi teh stvari sitnosti in nepotrebnih potov, naj stvar zažge in je ne širi dalje.

Sv. Barbara v Halozah. Gospod kaplan Rabuza! Kaj Vam je pa storil „Narodni List“, da raz prižnice opozarjate farane, naj ga ročno vrnejo nazaj, koji so naročniki? — Bodite uverjeni, g. kaplan, naši pošteni Barbarčani že vedo, kaj čitajo, in Vas nikdar ne bodo vprašali, kaj bi si naj naročili. Ako pa mislite sejati nemir, Vas zagotovimo, da boste nemir tudi želi. Brigajte se le za svoje delo, da ne boste površno opravljali svetih opravil, kakor ste vajeni. Evo Vam v dokaz:

Brez štole ste prišli spovedovat na dom starega Blaža Žurmana. Pri polnočnici ste pozabili zapreti tabernakelj, kar ste zapazili še le ko ste prišli že skoraj do obhajilne mize. V kaj ste vendar bili tako zamišljeni? Mogoče Vas je ravno v tem trenutku mučila misel na klic proroka Jeremija: „Gospod, zakaj si mi jo pokazal, ako mi je ne daš?“

Ljubomirček.

Iz Vuzenice. Vsak narodnjak se mora veseliti, kako vrlu uspeva narodna stvar ob meji, osobito v marenberškem okraju. Uspehe moramo pripisovati v prvi vrsti izobraženim tamošnjim kmetom. Ob ogromni udeležbi domačinov in volilcev sosednih občin se je vršil pri nas zadnje nedeljo, dne 29. grudna, shod, kateremu je predsedoval g. Jakob Verdnik, posestnik v Vuzenici. Za podpredsednika je bil izvoljen posestnik g. Alojz Grubelnik, za zapisnikarja g. učitelj Fr. Korbar. Iz zanimivega in stvarnega poročila g. deželnega poslanca Iv. Vošnjaka hočemo navesti najvažnejše podatke. Svoje poročilo je razdelil v dva dela, v narodno politični in gospodarski del. Pri prvi točki omeni, kako so si priborili slov. deželni poslanci dosedaj en deželno odborniški mandat, katerega hočejo pri sestavi novega volilnega reda na vsak način zasigurati. Zakonito hočejo imeti zajamčeni mandat, katerega so dosedaj le dobili z mešetarenjem z vlado in z raznimi nemškimi strankami; mandat je za nas Slovence velikanskega pomena, ker se lahko, če že kaj drugega ne, vsaj nadzoruje nam Slovcem škodljivo delovanje nemške večine. Pred desetimi leti se je predlagala v dež. zboru ločitev trga Vuzenice od okolice. Govornik je bil odločno proti temu, ker se vendar ne more iz sredine cele občine iztrgati tako majhen trg in okoličnica na ta način razkosati v dva popolnoma ločena

dela. Dež. zbor seveda tega stvarnega ugovora nupošteval, ampak sklenil ločitev, ki pa ni dobila sankcije. Kar se tiče njegovega delovanja v prid gospodarstvu, omeni spremenitev lovske postave, regulacijo učiteljskih plač, svoj predlog glede ustanovitve gospodarske šole na Spod. Štajerskem z enoletnim učnim tečajem, predlog glede hiralnice, ki pa še danes ni v razpravi, predlog o razbremenjenju občin glede šolskih stavb ter ustanovitev javne bolnišnice za slovenjegraški okraj. Pri zadnjem zasedanju je zahteval tudi naj se gozdna postava poostri in se pustošenje gozdov od strani tujcev kolikor mogoče prepreči. Nazadnje omenja g. poslanec, da mu vest ničesar ne očita, kar bi bil opustil v škodo svojih volilcev. Upa podeljeni mu mandat čistega ohraniti svojim volilcem. (Burno pritrjevanje.)

K besedi se oglasi na to g. fil. Fr. Mravljak, ki oriše težavno stališče naših poslancev osobito v dež. zboru, ker so na milost in nemilost izročeni vladi in nemški večini. Da pa je g. poslanec kljub temu toliko dosegel, je dokaz njegove delavnosti. Pozove navzoče, da izrečejo volilci s tem svojem poslancu zahvalo, da mu zakličejo: živijo! Nadalje še omeni govornik, naj delajo slov. poslanci na to, da, če se spremeni volilni red, dobimo Slovenci številu slov. prebivalstva primerno število slov. zastopnikov. Naj se pri sestavi volilnih okrožij upoštevajo tudi narodni in gospodarski momenti. Na to preide k važnemu vprašanju o nagodbi, ki se je kljub protestu večine jugoslovanskih poslancev spravila po dolgem mešetarenju pod streho. V kratkih potezah dokazuje popolnoma pravilno postopanje g. drž. poslanca Vinko Ježovnika pri nagodbi ter predlaga sledečo resolucijo:

Na shodu dne 29. decembra v Vuzenici zbrani volilci marenberškega okraja izrekajo g. drž. poslancu Vinko Ježovniku za njegov možati nastop v drž. zbornici javno zahvalo, posebno se popolnoma strinjajo z njim, da je iz gospodarskih, kakor tudi narodnopolitičnih ozirov glasoval proti nagodbi. Zavračajo neosnovane napade na jugoslovanski klub od gotove strani. Resolucija se sprejme soglasno.

Po kratkem odmoru otvori na to g. fil. Fr. Mravljak kot pooblaščenec družbe sv. Cirila in Metoda ustanovni občni zbor podružnice za Vuzenico, Muto in okolico. V svojem govoru oriše žalostne šolske razmere na slov. Štajerskem ter povdarja velikanski pomen imenovane družbe posebno za vzgojo slovenske mladine ob meji. 42 podpisov kremenitih mož jamči, da bo družba uspevala. Ako more par vuzeniških „purgarjev“ vzdržavati „Südmarko“, bo pač tudi v tem skoraj popolnoma slovenskem okraju uspevala podružnica naše edine šolske družbe. Na to se je volil odbor, ki je sestavljen iz sledečih gg.:

Predsednik: Jak. Verdnik, posestnik; njegov namestnik: dr. Maks Pregl, zdravnik; blagajnik: Alojz Grubelnik, posestnik, vsi v Vuzenici. Njegov namestnik: Fr. Korbar, učitelj pri sv. Primožu nad Vuzenico; tajnik: Emerik Mravljak v Vuzenici; pregledniki: Tomaž Hölbl pri sv. Primožu nad Muto; Jožef Gracej, posestnik in Iv. Kričej, posestnik v Vuzenici.

Po zborovanju se je vršila veselica pri obilni udeležbi domačinov. Goste smo žalibog pogrešali, udeležilo se jih je le pičlo število. Vuhredški diletantje so uprizorili igro: „Ne vdajmo se“, ki je bila jako umestna. Tamburaši so nas z milimi zvoki tamburic zabavali v pozno noč, videli smo same vesele obraze. Kljub temu, da so nekateri nemčurski paglavci trgali plakate in si gotovo pridobili veliko zaslug za nemško stvar v Vuzenici, je prireditve sijajno uspela. Da pa bodo slične prireditve uspevale tudi v bodoče, jamči naše probujeno ljudstvo.

Štajerske novice.

Shodi kandidata Jožefa Zdolška v nedeljo dne 5 t. m. se vršijo v gornjegrajskem okraju pri Sv. Frančišku, v Šmartnem in v Mozirju.

Shodi kandidata Jožefa Zdolška v ponedeljek dne 6. t. m. se vrše po rani maši na Vranskem, ob 11. uri dop. v Braslovčah (pri g. Plaskanu) in ob 3. uri dop. na Polzeli pri g. Cimpermanu, ob 6. uri zvečer v Žalcu.

Shodi kandidata Jožefa Zdolška. Dne 24. decembra je bil v Žusmu pri Gajšku krasno obiskan shod, katerega se kandidat zaradi nujnih poslov ni mogel udeležiti. Zastopane so bile vse sosedne občine in je bila kandidatura g. Jožefa Zdolška soglasno sprejeta. — Včeraj je bil shod na Laškem, kjer se je zbralo kakih 20—25 vo-

lilcev in nevolilcev, večinoma nahujskani nasprotniki. Shod je bil žal prepozno razglašen. — V Loki pri Zid. mostu se je shod moral vršiti pozneje, ker se ni hotelo motiti pogreba; po pogrebu se je zbralo lepo število najodličnejših volilcev pri Jakšetu in se je soglasno sprejela Zdolšekova kandidatura. V občini Loka dobi Zdolšek večino. — V Trbovljah se je vršil shod pri Forteju; ker se je shod 2 uri pozneje vršil, nego je bil napovedan, je nekaj volilcev radi slabega vremena že odšlo. Bilo je okoli 100 volilcev, ki so vsi soglasno odobrili kandidato Jožefa Zdolšeka. — Shod v Hrastniku se je sporazumno preložil na prihodnje dni.

Zaupni shod „kmečke zveze“. Dne 30. dec. so sklicali vodje klerikalne kmečke zveze zaupen shod v Celje in sicer v nemškutarsko gostilno. Namen shoda je bil postaviti našemu kandidatu Jože Zdolšek protikandidata. Dolgo so cincali, koga naj pošljejo v boj. Mlakar se je že vsiljeval; ker pa je uvidel, da je grozdje prekislilo, poslal je shodu izjavo, da kandidature za noben denar ne sprejme. Za Vrečkota iz Ponikve, na katerega se je tudi mislilo, pa ni nihče maral. Sline je na tihem najbolj cedil posl. Korošec. Toda njemu se je zdel volilni okoliš le preveč zaveden. Da se rešijo iz zadrege, padle so njih oči na nekega Alojza Terglava iz Polzele. Mož je slovenski javnosti popolnoma neznan. O njem se samo toliko ve, da je ponižan sluga svojega župnika Attenderja. Resnici na ljubo bodi povedano, da je bil zaupni shod v očigled temu, da se je revnejšim udeležnikom plačala pot in prehrana, še dokaj dobro obiskan. Med udeleženci je bila dobra tretjina duhovnikov. Tudi naših „zaupnikov“ je bilo lepo število na shodu. Shodu je predsedoval posl. Pišek in tudi nekaj govoril. Seveda nista manjkala Korošec in Benkovič. Vunbacitelj je bil celjski vikar Gorišek. Vratarja je igral nam po imenu neznan župnik okroglih lic, ki je držeč venomer desno roko k poljubu, vsakega vstopivšega vprašal: mate ceglec, mate ceglec. Govorilo se je na shodu veliko. Iz vsakega govora pa je bilo opaziti strah pred narodno stranko, katero so govorniki nazivljali le „nasprotno stranko“. Župnik Gomilšek je zbrane posebno na Savinsko dolino opozarjal, češ ta je najbolj nevarna. Benkovič je kot kronjurist razlagal §§ 15. in 16. volilne postave, t. j. kako se more nasprotnika iz shoda ven vreči in če treba tudi z nožem napasti. To je bil prikrit namen njegovega tolmačenja. Ob pol 1. uri se je shod zaključil.

Kandidat duhovnikov Alojz Terglav. Na drugem mestu poročamo o zaupnem shodu kmečke zveze v Celju, na katerem so postavili kmeta Terglava kandidatom za deželni zbor proti kandidatu narodne stranke Jožefu Zdolšek. Značilno je, da je bila gotovo tretjina navzočih zaupnikov kmečke zveze duhovnikov, in da si ni upal spregovoriti na shodu razun Piška niti eden kmet. Duhovniki so komandirali kmetom, da so glasovali nevede in nehote za Terglavovo kandidato. Terglav je kandidat duhovnikov, je kandidat hujskajoče in politikujoče duhovščine, nikdar pa ni in ne bo kandidat zavednih slovenskih kmetov. Spoštujemo g. Terglava kot kmeta poštenjaka, obžalujemo pa, da se da tako gnusno izrabiti od duhovnikov v njih namene. Prepričani smo, da on sam čuti svojo popolno nesposobnost za zastopnika ljudstva, kakor to čuti vsa savinska dolina in bo zato kakor en mož glasovala proti njemu, vendar se je moral udati volji duhovnikov, ki so rekli: mi moramo imeti kandidata iz savinske doline, ki nas je strmoglavila pri državnozbornih volitvah, da Savinčane privežemo na-se. Toda savinska dolina, gospodje, je preveč zavedna; trdno in neomajno stoji ponosni savinski kmet za onim kandidatom; ki so si ga kmetje, zastopniki kmečkega stanu sami izbrali dne 22. decembra v Celju za svojega kandidata. Savinski kmetje v bližini Polzele vedo sicer, da je gosp. Terglav osebno pač poštenjak, da pa je popolnoma nesposoben, zastopati zahteve in potrebe ljudstva. Mož je neznan in ima celo v lastni občini na Polzeli malo upliva, ker se da vse preveč izrabljati od upliva duhovnikov. Osebno poštenje samo ne odločuje v deželnem zboru, ampak treba tam moža z odločnim nastopom, ognjevitega zagovornika naših narodnih in gospodarskih koristi in ne človeka, ki se pri vsaki priliki ponižno ukloni. Ponižnosti ima naš narod doma preveč, zato ne smemo še tudi v Gradec in na Dunaj pošiljati ljudi, ki nimajo nikakega odločnega nastopa. Generali kmečke zveze so slabo računali: njihova misel, da so zmagali, če pitegnejo sa-

vinsko dolino, se bo korenito izjalovila. Savinska dolina — povdarjamo še enkrat! — stoji neomajno za pravim ljudskim kandidatom, za kandidatom narodne stranke.

Kakšne šole je dovršil kandidat „kmečke zveze“ Terglav? Eden razred ljudske šole na Polzeli. Takega moža so duhovniki namestili za poslanca celjskemu okraju! Sramota za štajerske Slovence, če si volijo takega poslanca.

Politično sleparstvo dr. Benkoviča. Poslanec Marckhlu je dr. Benkovič dal pretekli teden častno izjavo. Svojemu rojaku jo je odrekel, četudi mu ta ni ničesar sramotilnega očital; poskus, glasove organiziranih delavcev pridobiti, vendar ni nič nečastnega. Kaj drugega je pa pogajanje z Nemci. Četudi smo dobro vedeli za to Benkovičevo izdajstvo, nismo imeli zanesljivih dokazov v rokah in mu vsled tega dr. Sernec tudi ni predbacival tega političnega lopovstva. Proti ravnatelju Wiltschnigu je dr. Benkovič rekel, da ne more nič storiti proti nemški šoli, ker je dano postavno število otrok. Odkod je pa to vedel dr. Benkovič? Po zadnjem ljudskem štetju iz l. 1900 živi v Hrastniku 115 Slovencev, a niti eden Nemec. In vendar je bilo Benkoviču znano „postavno število otrok“, in zato se je ta veliki narodni radikalec pogajal z Nemci za njih glasove. Vsakdo lahko vidi, da je mnogo truda stalo, politično nepoštenost dr. Benkoviča dokazati. Tembolj veseliti nas mora, da se je to posrečilo. — Prepričani smo, da so drugi poslanci kmečke zveze o Benkovičevem pogajanju bili dobro poučeni, če je celo nam, njegovim političnim nasprotnikom, bilo to dobro znano. Saj smo o tej zadevi že pisali v „Narodnem listu“. Sedaj pa vprašamo: „Ali mislite, slovenski rojaki, da bode „slovenska“ (?) kmečka zveza sklepala nezaupnice tudi Benkoviču, kakor je to poskušala proti Ploju? Mi ne pričakujemo kaj takega. Ploj ni hotel sedeti v družbi takih „poštenjakov“. — „Po njem torej“, jo bilo geslo, a volilci se pa niso dali izrabljati proti Ploju in dokazalo se je jasno vsegamogočnega gospoda Korošca onemoglost proti razsodnosti naroda. To je bolelo, kaj ne, prijatelj Korošec? Ali bodeš pa Ti, slovenski kmet, še dalje zaupal takšnemu vodstvu? Dr. Korošec dejal: „Tudi v mestni skupini (celjski) ne more moja kmečka zveza podpirati nobenega kandidata narodne stranke.“ (Dne 7. II. v Mariboru.) Dr. Benkovič pa zagotovi v popolnoma slovenskem kraju za par glasov nemško šolo. Fej, takšnemu narodnemu vodstvu, fej časopisju, v katerem si upajo takšni izdajalci ljudstvo učiti poštenosti. Pošteni, narodni Slovenci se zbirajo in se bodo zbirali v vedno večjem številu v taboru narodne stranke. — Vi, Šentjurčani ste priče, da je dr. Benkovič na shodu 26. avg. rekel: „Tega (namreč besedo: lažnjivec) ne bodem preklical, dokler mi ne boste dokazali, da sem se z Nemci in socijalnimi demokrati pogajal.“ Dr. Benkovič, sedaj pa (po pasjem bičnu!) prekličite z mirnim srcem nesramnega lažnjivca. Prej bi to bili lažje storili, ker Vam dr. Sernec na shodu ni očital vsega, kar Vam je sedaj dokazal. Takrat je dejal le, da ste se trikrat „gor“ peljali in to je bila resnica. Zakaj Vas je ta nedolžna opazka tako razburila? Vi ste že vedeli in slovenska javnost ve to sedaj tudi. — Še besedo o protidvojni ligi: oña ni čakala sodne razprave, je poštenjaku (?) Benkoviču in njegovi priči Pišku verjela vse in se grdo osmešila. — Nekateri člani v slovenskem klubu še smatramo za poštenjake. Vprašamo jih: Ali še morete nadalje z Benkovičem sedeti v enem klubu in v tej družbi zastopati pošteno slovenski narod? — Vsakdo pa, ki se veseli zmage poštene stvari nad nepoštenostjo, naj še danes vzame nakaznico ter z njo odpošlje njegovi radosti primerno vsoto za strankini narodni sklad.

Dr. Benkovič in njegov pakt s hrastniškimi nemškutarji. Klerikalne liste in dr. Benkoviča je razkritje o Benkovičevem paktiranju z nemškutarji v Hrastniku zadelo v živo. Molčati — ne morejo, opravičiti pa in izviti se — tudi ne morejo. Da bi obrnili pozornost od glavne naše trditve, od dejstva namreč, da se je dr. Benkovič pogajal in pogodil za glasove hrastniških Nemcev, motovilijo sedaj, češ, Benkovič nič ni mogel storiti zoper nemško šolo; nemške šole pa so krivi — pravijo — krastniški naprednjaki, ki so Nemce po nepotrebem izživali. Tako vsaj pravi „Slovenec“. Seveda! Hrastniški naprednjaki bi po volji izželi „Slovenca“ in njegovih trabantov Lončariča itd. mo-

rali na trebuhu ležati pred raznimi Leillerji in Diermayerji itd., jim lizati noge in jih prositi milosti. Ker tega niso storili in so tako „zakrivali“ nemško šolo v Hrastniku, so v očeh „radikalno-narodnjaškega“ „Slovenca“ vse obsodbe vredni. In ravno tako obsodbe vredni so tudi vsi naprednjaki brežiškega volilnega okraja, ki so s svojim mogočnim številom „zakrivali“, da je dr. Benkovič moral paktirati za glasove hrastniških Nemcev. Taka je politična morala ljudi à la „Benkovič to je tič“. In vendar se imenujejo narodne radikalice.

Celjsko okrajno glavarstvo, ali je res? Poroča se, da se je od strani okrajnega glavarstva v Celju razveljavil sklep občine Dobrna za slovensko uradovanje. Ne verjamemo tega v polnem obsegu, ker še vedno preveč čislamo nepristranost novega glavarja. Če je pa to res, potem naj si bo gospod glavar svest, da se bo započel v celjskem okraju na celi črti brezobziren boj proti taki politični oblasti, ki v središču štajerskih Slovencev hoče tako drzno gaziti naše jezikovne pravice. Zahtevamo jasnosti!

Ne izseljajte se! Politične oblasti so izdale svarilo pred izseljevanjem v Združene ameriške države, ker vsled nastale hude krize v gospodarskem življenju v Ameriki gre vsakdo, ki se sedaj izseli, žalostni usodi v naročje!

Okrajno glavarstvo v Ptujju je začelo občinske urade preplavljati z nemškimi dopisi. Gosp. glavar — kateri je našem jeziku pravičen — naj svojim uradnikom naroči, naj občinam, ktere uradujejo izključno slovenski — pošiljajo slovenske dopise, ker s pošiljanjem nemških dopisov očitno kažejo, kakor da hočejo smešiti sklepe slovenskih občinskih zastopov. V davčni oddelek glavarstva pa se je vrinila navada, da tirja dostavljanje in rešitve vlog v roku 3 dni pod žuganjem glob. Gospodje naj pomislijo, da župan na deželi ne more vsak dan uradovati, on nima plače, da bi se ž njo preživel; skrbeti mu je z delom na polju za vsakdanji kruh, potem šele pridejo občinske zadeve. Ubogi župan naj bi vsem uradom nemudoma ustregel, njega uloge — včasih nujne — pa čakajo po uradih cele mesece rešitve, a on mora potrpeti in molčati. Ko pa od urada vloge v rešitev pridejo, naj pusti vse silno delo, da jih hitro reši, ker se mu žuga z globo kakor otrokom s šibo. To si bomo enkrat za vselej odločno povedali!

Za narodni (strankini) sklad je nabral gosp. M. Jarnovič v Dramljah K 4. — V posnemanje!

Proti spremembi deželnozbornskega volilnega reda se je izrekel nemškutarski občinski zastop v Slov. Gradcu.

V Dobrovi pri Ormožu je umrl 65 letni posestnik Jožef Vanpotič, odločen narodnjak in priljubljen občan.

Od južne železnice. Površani so v službi: za revidente: Hinko Ban, Celje; Franc Jeniček in Ivan Kežar, Maribor; za adjunkte: Franc Blažon, Poljčane; Jakob Jančar, Anton Dorren, Karl Czillith, Ivan Škorjanec, Vargazon Ernst, Zidanimost; Avgust Kolbesen, Ponikva; Jakob Majerič, Grobelno; Franc Papst, Celje; Anton Sterniša, Radinci; Avgust Zadnik, Trbovlje; za asistente: Alojz Kavšek, Brežice; Ivan Turk, Hrastnik.

Vransko. V pokoj je stopil g. Mat. Sevnik, c. kr. sodn. nadoficijal. Bil je zvest uradnik in dober narodnjak. — Namestnik mu je Grafenauer iz Maribora, bivši narednik.

V Loperčicah pri Ormožu se je ustrelil 45 letni pos. Ivan Rakuša. Sprl se je baje z ženo zaradi prodaje 2 litrov fižola.

Maribor. Neznani zlikovci so vrgli v 13 m globoko jamo 26 letnega nočnega čuvaja Sikavca. Zlomil si je roko in nogo. Najbrž so bili fantje s Tezna. — Zaprli so 37 letnega mesarja Stef. Kvestka iz Varaždina, ki je pred kratkim odsedel 6 letno ječo zaradi goljufije, te dni pa vlomil v Mariboru v neko restavracijo, ter odnesel nekaj denarja.

V občini Mihalovci pri Ormožu so bili v novi občinski odbor voljeni gg. Franc Simončič, Franc Munda in Lovro Petovar, vsi veleposestniki in vrli pristaši narodne stranke.

Novaštifta pri Gornjem Gradu. Dne 22. dec. je umrl tukaj kmet Vodusek Jožef v srednje moški dobi. Udal se je pijančevanju, kar ga je spravilo v prezgodnji grob.

Za 40 letno vestno in vrolo službovanje se je podelila nadučitelju g. Pavlu Ungerju v Središču zaslužna kolajna. On službuje na središki šoli 26 let, in si je s svojim delovanjem in ljudomilim

občevanjem pridobil ne le ljubezen nežne mladine, temveč tudi globoko spoštovanje vsega prebivalstva.

Mariborsko učiteljske. Kakor v zasmeh je imenovala vlada znanega Gabrijela Majcena „glavnim učiteljem“ na ta zavod. Imenovan je v isti lastnosti tudi Friderik Novotný iz Iglave. Imenovanje Majcena je vzbudilo veliko razburjenje.

Spodnja Voličina v Slov. gor. V hišo bivšega posestnika Sužnika se je zmuznil na Štefanovo med pozno sv. mašo neki uzmovič, star okoli 40 let. Hitro pograbi nekaj stvari, med drugimi zimsko suknjo, in se hoče zopet neopažen izmuzniti skozi vrata, a na pragu ga sreča gospodar prišedši iz hleva. S pomočjo bližnjih sosedov ga vlovi in odda roki pravice. — Tudi v občini Selce so vohhnili pred dobrim tednom tatovi ponoči okoli hiše posestnika Petek, a so morali odbežati. — Dobro zaklepajte svoje hiše in gospodarska poslopja pred temnimi postavami neplačane obrti!

Sv. Peter pri Radgoni. Tukajšno petrazrednico je dež. šol. svet že pred meseci razširil v šestrazrednico. A vse ušolane občine so naredile rekurz, katerega je povzročil „fortšritler“ — Wratschko. Ministerstvo za uk in bogočastje pa ni ngodilo tem zahtevam ter se v kratkem otvori šestrazrednica. Skrbeti bo za dobrega, narodnega učitelja.

Že zopet uradniki južne železnice. V Ptujju je na kolodvoru pravo gnezdo nemške zagrizenosti, nestrpnosti, oholosti in odarnosti. Že par nemškutarskih uradnikov je vsled poročil slovenskih listov zaradi svoje drznosti nasproti slovenskemu občinstvu moralo zapustiti Ptuj. Sedaj se nam zopet poroča o uradniku, ki izziva Slovence s tem, da noče razumeti njih slovenskih naročil in še pravi, da je „žalostno“, če ne znajo nemški. — Velika je naša potrpežljivost, a konečno nas bo minila in razgnali bomo to brezstidno družbo na ptujskem kolodvoru.

Št. Janž pri Velenju. Iskreno hvalo izrekamo našemu vrlemu poslancu Vinku Ježovniku, da se je potrudil za podporo svojim okrajem, posebno pa nam šentjanžkim faranom, ki smo bili od mraza in toče hudo poškodovani. Vse zaupanje stavimo v svojega poslanca in željno pričakujemo kakega shoda pri nas. **Mnogo kmetov.**

Dostavljanje poštnih pošiljatev ob nedeljah. Trgovinsko ministerstvo je odredilo, da se s 1. januarjem 1908 opusti dostavljanje denarnih pisem, poštnih nakaznic poštnega hranilnega urada, poštnih nalogov in povzetnih pošiljatev ob nedeljah, če ta ne pade na 1, 2. ali 3. dan v mesecu. Pošiljatve pa, ki še imajo po posebnem selu vročiti stranki takoj, ko pridejo, se bodo dostavljale slej ko grej. Takisto ima tudi prejemnik zgoraj označenih pošiljatev pravico, da vzame svojo pošiljatev tudi na nedeljo med dopoldanskimi uradnimi urami, ne da bi mu bilo treba v to posebne izjave, ali plačati kake pristojbine.

Iz Ruš. Pri obilni udeležbi domačinov se je vršil tukaj na dan sv. Štefana gospodarski shod, katerega je sklicala občina Smolnik. Gosp. župan Viktor Glaser vznešenih besedah pozdravi zborovalce ter predstavi predavatelja gosp. gozdnega nadkomisarja Zhubra pl. Okrog iz Maribora. Z velikim zanimanjem je ljudstvo sledilo izvajanju predavatelju, ki se je v svojem referatu dotaknil vseh za gozdne posestnike važnih in aktualnih vprašanj. Govoril je o vplivu gozdnov na ozračje, o lesu za domačo rabo, o raznih načinih sekanja ter o setvi v gozdih. Na kratko je razložil tudi najvažnejše točke gozdne postave ter opozoril ljudstvo na to, naj se vsikdar informira v gotovih njim neznanih vprašanjih pri gozdnem komisarijatu v Mariboru. Ljudstvo je bilo gospodu predavatelju, kar se tiče vsebine govora, prav hvaležno. To zahvalo je izrazil referentu g. župan Viktor Glaser na shodu, ko je pozval navzoče, naj se po navodilih gospoda predavatelja tudi ravnaajo. — Po shodu se je vršila ob mnogoštevilni udeležbi veselica. Ruški diletantje so nas v igri: V Ljubljano jo dajmo, s svojim sigurnim in izvežbanim nastopom vsestransko zadovoljili, da, celo očarali. V pozno noč smo se zabavali in sklenili: Na dan sv. Štefana vsikdar v Ruše!

Išče se št. 24. „Narodnega Lista“, ki smo jo izdali kot letak o priliki ožjih volitev med Ježovnikom in Robičem samo za dotični volilni okraj; kdor ima katero, naj jo pošlje na naše uredništvo.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Volitve v dež. zbor na Kranjskem se vršijo dne 21. febr. (kmečke občine), dne 28. febr. (mesta in trgi) in dne 6. marca (veleposestvo).

„Slovenija“, oficijelno glasilo narodno-napredne stranke na Kranjskem, je prenehala izhajati. Mi vztrajamo glede lista na prvotnem stališču: ne fantazirati o vseslovenski pol. reviji, ampak ustvariti dober napreden ljudski časopis za Kranjsko.

„Zarja“. Pod tem naslovom so začeli izdajati klerikalci v Trstu svoj tednik. Tudi v kraljestvu „Edinosti“ poka edinost!

Perotinarsko zadrugo za Kranjsko snujejo danes v Ljubljani.

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani ima nad 50 članic in je dobila revizijsko poročilo.

Na Jesenicah je razpuščen občinski zastop, ker Nemci niso prišli k izvolitvi župana. Upamo, da pri prihodnjih volitvah obe slovenski stranki pometeta s pritepenci!

Volitve v goriški deželni zbor so razpisane na 2. marca (splošna kurija), 4. marca (kmečke občine), 6. marca (trgi in mesta in trg. obrt. zbornica) in 7. marca (veleposestvo).

Umrl je v Krakovu na Gališkem bivši finančni minister Dunajewski. Bil je od l. 1880 finančni minister v Taafejevem kabinetu in je bil izboren finančnik.

Zveza slovenskih pevskih društev je na občnem zboru dne 30. dec. v Ljubljani izvolila svojim predsednikom g. dr. Vlad. Ravnikarja.

III. izkaz

darovalcev za „Sokola“ v Št. Jurju ob Juž. žel.

Vrta gospica Marta Nendl-nova nabrala ob raznih prilikah doma v gostilni 20 kron 64 vin. g. Fr. Vuga, gostilničar na Grobelnem, daroval 3 K. g. Fr. Praunseis ml. 2 K. g. Franc Zupančič, nadučitelj v Šent. Rupertu daroval 5 K. gospica Malika Sket, učiteljica v Št. Jurju 2 K. Dr. Juro Hrašovec, odvetaik in dež. poslanec v Celju 10 K. Dr. Maks. regl. Vuzenica poslal 2 K. g. Lovro Šah nadučitelj na Teharjih 2 K. Vrli narodni mladenič Fran Ferlež nabral v veseli družbi 4 K 4 vin. Vrta gospica Trezika Gobec v Završah (Sv. Vid) darovala po g. Zdravkotu Turin tajniku 1 K. Nabiralnik v gostilni Al. Nendina nabral 3 K 32 vin., nabiralnik v gostilni g. Fr. Černovška nabral 2 K 54 vin., nabiralnik v gostilni R. Doboviška nabral 15 K 78 vin., nabiralnik gostilne Franc Vuga na Grobelnem 1 K 20 vin. Navdušen mladenič Fr. Ferlež daroval 10 K. Svota vseh treh izkazov znaša 382 K 98 v., stroški pa 16 kron za papir in znamke g. tajniku Turinu za razpošiljanje prošenj za podporo, 16 kron pa za štiri nabiralnike, skupaj stroškov 32 kron. gotovine je 350 kron 98 vin., ki je naložena v kmetški hranilnici in posojilnici. Vsem blagim darovateljem se odbor prav topla zahvaluje in si priporoča še v nadalje. — Posebej prosimo, da se poslužujejo nabiralnikov gostje gostiln Nendl, Černovšek, Dobovišek in Vuga.

Dr. Josip Ipavc
predsednik.

Vekoslav Recelj
blagajnik.

Narodna dolžnost vsakega Slovenca je zahajati k sledečim trgovcem, obrtnikom, gostilničarjem in denarnim zavodom!

Brežice:

Trgovina z mešanim blagom:
Boecio Josip, Uršič in Lipej.

Bizeljsko:

Trgovina z mešanim blagom in vinom:
Frece Martin.

Celje:

Trgovine z manufakturnim blagom:
R. Stermecki, Karol Vanič.

Trgovina s papirjem: Zvezna trgovina.

Trgovine s špecerijskim blagom:
Kolenc Anton, Pečnik Franc.

Trgovina z mešanim blagom:
Franjo Karlovšek.

Trgovina s steklom: Strupi Franc.

Trgovina z urami in zlatnino:
Salmič Rafael.

Trgovina z žganjem: Diehl Robert.

Brivnice: Anderwald Rud., Kapus Ivan.

Čevljarski mojster: Kolšek Martin.

Fotograf: Pick Viljem.

Gostilne: „Skalna klet“, „Stadt Graz“, „Narodni dom“, Josip Sevčnikar, Lava pri Celju.

Ključavničar: Rebek Ivan.

Knjigoveznica: Zvezna knjigoveznica.

Krojaški mojstri: Zabukošek Josip, Hočevar Josip.

Mesarija: Stelcer Josip.

Modistinja: Pick Matilda.

Pekarija: Vošnjak Franc.

Slikar: Bevc Viktor.

Stavbeni podjetnik: Kukovec Vinko.

Tiskarna: Zvezna tiskarna.

Denarni zavodi: Južnoštajerska hranilnica in celjska Posojilnica v Narodnem domu, Zadržna Zveza v Celju, Lastni dom v Gaberju pri Celju.

I. češka zavarovalna družba: Alojzij Terček, zastopnik.

Zavarovalna banka: „Slavija“, Ivan Likar, zastopnik.

Gor. Radgona:
Denarni zavodi: Posojilnica v Gornji Radgoni.

Ivanjkovci:
Trgovina z mešanim blagom: Petovar Lovro.

Prijave sprejme „Slovensko trg. društvo v Celju“.

Kozje:

Umetni mlin in žaga: Maček Anton.

Mislinje:

Trgovina z mešanim blagom:
Šalekar Martin.

Gostilna in lesna trgovina:
Iršič Konrad.

Mozirje:

Izdelovatelj soda vode: Miklavc Anton.

Trgovina z mešanim blagom:
Pevce Rudolf.

Slovenjgradec:

Trgovina z mešanim blagom:
Druškovič in Valenčak.

Sv. Miklavž pri Ormoži:

Trgovina z mešanim blagom:
Oton Vrbnjak.

Sv. Francišek (Ksaveri):

Trgovina z mešanim blagom:
Sem Jakob.

Šmarje pri Jelšah:

Trgovina z mešanim blagom:
Štupica Anton, Löschnigg Janez.

Denarni zavod:
Hranilnica in posojilnica v Šmarji.

Gostilna: Habjan Ivan.

Sv. Jurij ob juž. žel.

Koncesionirani izdelovatelj mlinov:
Josip Čretnik.

Trbovlje:

Izdelovatelj harmonik in mizar:
Mervar Anton.

Krojač: Pinterič Niko.

Vransko:

Trgovina z mešanim blagom:
Oset Franc.

Zdole:

Trgovina z mešanim blagom:
Ivan Černoga.

Zibika, pošta Šmarje:
Trgovina z mešanim blagom in gostilna: Založnik Ivan.

Prav lahko je mogoče, da kislega sadu tega počenja ne boste doživeli v Ljutomeru, ampak da se bodo s tem sadom morali daviti drugi.

Z ozirom na vse to očital sem Vam na drugem občnem zboru „slovenskega pevskega društva“, ker smo v društvu takoj spoznali delo Vašega rovanja, da v Ljutomeru ni več miru, odkar sta prišla Vidva s kaplanom g. Kociptom v Ljutomer. Izrazil sem upanje, da tudi Vi ne boste večno v Ljutomeru ostali, kakor je moral nenadoma kaplan Kociper odriniti.

Kaj pa pišete Vi v štev. 59. „Slov. Gospodarja“?

Da zmerjam vsakega, ki ne trobi v moj rog! Nisem si nikdar domišljaj, da sem vodja ljutomerskih Slovencev. Preveč spoštujem človečanstvo v vsakem človeku in preveč sem liberalen, da bi komu vsiljeval svoje mišljenje, ali ga pa z lažmi in obrekovanjem skušal pridobiti za se; prisvajam si pa pravico možko povedati vsakomu, ki razdira do Vašega prihoda obstoječo slogo, v obraz, kar mu gre in za kar imam dokaze! Vam so in bodo deveta briga ljutomerske narodne razmere, ker ste tukaj od danes do jutri, jaz pa hočem z obiteljo bivati tukaj dalje časa in ne more mi biti vsejedno, da se lahkomišeljno in sebično razdira, kar smo dozdaj v našo korist držali skupaj!

Kako pride kmečka zveza v Vaš dopis? Pri navedenem zborovanju se o njej sploh govorilo ni; jaz sam nje nisem omenil, pa tudi nisem slišal koga drugega! V „Gospodarju“ ne navedete, s katerimi besedami sem kmečko zvezo baje obsodil, zakaj sem njeni nasprotnik in vendar bi, kolikor Vas poznam, te besede nedvomno poročali. Jaz sam še ne vem, ali sem njeni nasprotnik in zakaj bi bil! Vi sami pa menda niste „kmečka zveza“?

Članek ste napisali za zvezarje iz gotovega prozornega namena, meneč mi prikrajšati „zbirco“, kakor so njo Vam Cvenarji in Motenčani! Saj je „Slovenski Gospodar“ tudi v drugih dopisih iz Ljutomera napadal ali Čitalnico ali Sokola, čeravno sta ti društvi prišli v dopisnikovo logično zvezo, kakor Pontij v kredo, ali moja darežljivost in boj proti veri v Vaš dopis!

Svedoke imamo, kako se je naše kmete hujskalo k bojkotu vrlega narodnjaka g. dr. Chloupka in njim priporočalo nemškega zdravnika g. dr. Michelitscha; priče so, kako se naše kmete odvrča z lažmi in obrekovanji od naših narodnih trgovcev! Želite zvedeti podrobnosti, če Vam morda ne bi bile znane? Iz časopisov vemo, da se tudi drugod tako hujška zoper narodnjake! V spominu nam je še tudi zadnja birma v Ljutomeru itd.

In še ste užaljeni, če Vam kdo zabrusi v obraz, da se Vi in Vaši somišljeniki ne morejo šteti med narodnjake, da se Vas ne sme smatrati resnim?!

Po mojem spoznanju se tako ravnanje ne more imenovati ne rodoljubno, še manj pa krščansko in mislim, da tudi katoliško ne!

Da Vas je g. Spindler imenoval lažnjivca in da ga niste tožili, sami priznavate. Kaj drugega nisem hotel konstatovati na občnem zboru, ko ste tajili, da niste komandirali Vaših pristašev, naj ne volijo g. Tomažiča v odbor. Mojega prepričanja o Vašem značaju mi pa ne morete vzeti, že posebno ne z ozirom na Vaš dopis, v kolikor se ne strinja z resnicami tega pisma!

Gg. Puconja in Rajh sta Vam pri občnem zboru jasno povedala, kaj misli in pričakuje pameten kmet od Vas. Tako sodbo lahko slišite vsak dan!

Še jasnejše so Vam pa označile svoje stališče naše ljutomerske dame, gospe in gospice, da komandirajte Vi device in devičarje, ne pa nas razsodnih Ljutomerčanov. Zahvalite Boga, da Vas te dame pri zaklenjenih vratih niso mogle poriniti na cesto.

Upamo, da Vi in Vaši somišljeniki ne bote vničili slovenskega življa po mestih in trgih, ker bi sicer res bilo hudo za slovenski narod in slovenskega kmeta, ki zdaj posvetno inteligenco gleda večinoma z Vašimi očmi.

Še nisem zgubil vere v človeka, v katerem ne vidim samo grešnika, ker ga poznam od vseh strani, ne samo, kakor Vi, iz spovednice, kjer zaradi dobrih lastnosti ne toži samega sebe! Razumete razloček med pesimizmom in realizmom?

To vero zgubim šele takrat, če bi se res uresničila želja politikov Vaše vrste.

Res je pa, da vera pri takem ravnanju ni najboljše osigurana in tej misli je dal g. Djak mlajši, ko ste ga sunili, na Vašo izjavo, da ste katoliški duhoven, klasični izraz: „Jaz pa sem pošten kristjan in Vam rečem, da se bojim za svojo vero, če Vas vidim!“

Vi niste kmečka zveza in ne vera in ker Vam moramo priznati kolikor toliko logike, smemo še zahtevati, da pri Vaših dopisih ne zamenjavate Vaše osebe s kmečko zvezo in vero. Ker Vam tudi jaz toliko logične zmožnosti pripisujem, me bote vendar razumeli, če Vam povem, da bi moral Vaše spoštovanje smatrati naravnost za žaljenje moje osebne časti!

Če Vam konečno še svetujem, da bi Slekovo kroniko, ki se nahaja v farovžu, nadaljevali nepristransko še le čez tri leta, ko boste imeli sad Vašega rodoljubnega dela že dozorjen, mislim, da sem z Vami do danes obračunal, z naprej pa zame več ne živite!

Ljutomer, 26. decembra 1907.

Dr. Karol Grossmann.

Društvene vesti.

Braslovče. Tukajšno pevsko društvo ima v nedeljo, dne 5. prosinca 1908, ob 3. uri popoldne pri g. V. Brišniku svoj XV. občni zbor. Spored: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. Pevsko društvo bo praznovalo petindvajsetletnico svojega obstanka na časten način. — Pri slavnosti sodeluje domače tamburaško društvo in nastopi moški in ženski zbor našega društva.

Redni občni zbor „Narodne čitalnice v Slovenjgradcu“ se vrši dne 5. prosinca 1908 ob 3. uri popoldne v prostorih „Narodnega doma“.

Ponikva ob juž. žel. Tukajšnja začasna podružnica c. kr. kmetijske družbe priredi svoj prvi občni zbor na praznik sv. Treh kraljev, dne 6. januarja ob 3. uri popoldne v gostilni g. Franc Podgorška. Poučno predavanje ima g. potovalni učitelj M. Jelovšek o umnem gospodarstvu in živinoreji. P. n. člani in nečlani, prijatelji gospodarskega napredka, se vljudno vabite, da se sigurno udeležite v kolikor največjem številu tega važnega zborovanja. **J. Zabukošek**, predsednik.

V Šmarju pri Jelšah priredi 3. plesni venček s tombolo prostovoljna požarna bramba v Šmarju v dvorani in drugih prostorih g. Ivana Habjana v nedeljo, dne 5. januarja 1908. Začetek ob 8. uri zvečer. Svira šmarska godba. Vstopnina za nečlane 1 K, za člane v društveni opravi in za kmete 40 v. Čisti dobiček je določen za nabavo gasilnega orodja ter se z ozirom na ta dobrodelni namen preplačila hvaležno sprejemajo.

Veliki ples prostovoljnega gasilnega društva v Trbovljah se vrši v soboto 4. prosinca. Prostori rudniške restavracije. Vstopnina 2 K, družina 3 K. Godba slav. pazniškega in podpornega društva v Trbovljah ter c. i. kr. pešpolka št. 27 v Ljubljani.

Učiteljsko društvo za brežiški in sevniški okraj ima svoj občni zbor v ponceljek, dne 6. januarja 1908, točno ob pol 11. uri dopoldne v šoli na Vidmu. Radi važnosti sporeda je pričakovati polnoštevilne udeležbe.

Učiteljsko društvo za ptujski okraj zboruje v nedeljo, dne 12. januarja 1908, ob pol 11. uri dopoldne v okoliški šoli. — Spored: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. Letno poročilo. 4. Volitev novega odbora. 5. Volitev dveh pregledovalcev društvenih računov. 6. Volitev odseka za izvenšolsko delovanje. 7. Slučajnosti in nasveti.

Učiteljsko društvo za ljutomerski okraj ima svoj občni zbor v četrtek, dne 9. prosinca po 10. uri predpoldne v Ljutomeru.

Redni občni zbor bralnega in pevskega društva „Maribor“ se vrši v četrtek, dne 16. januarja 1908, ob pol 8. uri zvečer v mali gostilniški sobi mariborskega „Narodnega doma“.

Društvo Zvezda na Dunaju priredi dne 5. prosinca 1908 v dvorani „Lehrerhaus“ VIII. Josefsgasse 12 zabavni večer s prijaznim sodelovanjem g. Karol Jeraja (gosle) g. dr. Prijateljeve (glasovir), g. dr. Rado Posega (bas-solo) in slav. društva „Prijatelji tambure v Beču“. Začetek ob 7. uri zvečer. Slovanski gostje dobrodošli.

Književnost.

A. Askerc: Jadranski biseri. Balade in romance. Založil L. Schwentner. Nevezano 3 K, vezano 4 K 50 vin. po pošti 20 vin. več. — Z malimi izjemami lepe poezije. nekatere pesmi so pravi biseri v slovenskem slovstvu. Zopet stoji pred nami Askerc iz I. in II. zvezka svojih pesnitev, ne tako silen in revolucionaren, a vendar — pesnik. Askerc se je podal na morje, na veličastno, tajinstveno; velik del morja je naš, je slovenski, in vendar ga Slovenci ne poznamo. Askerc pa je šel tja in poslušal je slovenske morske ribiče, kako so pripovedovali zgodbe in pravljice, poslušal je čarobne tajnostne glasove morja in nanizal je te zgodbe in pravljice v lep venec, v katerem

se tuintam zabliski pravi biser. Pesmi „Mrič na morju“, „Klic na morju“, „Ribič Janko in riba“, „Delfin in morski polž“, „Podmorski zvon“, „Utopljeno dete“, „Po morski zakladi“, „Ribičeva pomočnica“, „Frat“, „Povodni mož“, „Poslednja plesalka“, „Zakleti ribič“, in posebno krasna „Božja pot v Barbano“ nam kažejo Askercu zopet v onem desniškem sijaju, kakor polpretekle dni. — Nadjamo se, na nam razkrije Askerc še marsikaj, kar je na e, a česar pe poznamo!

S. Gregorčiča „Poezije“ bodo prejeli člani Društva sv. Mohorja že prihodnjo jesen 1908. Že danes pa moramo opozoriti rojake na to knjigo, ki bo tako lepa, kakor ni bila še no ena knjiga slovenskih pesmi. To lepo knjigo prejmejo Mohorjani z ostalimi družbenimi knjigami vred; kdor je želi vezano, naj doda letnini za preprostejšo vezavo z rdečo obrezo še 1 K, za elegantnejšo vezavo z zlato obrezo pa še 2 K. Kar bode še ostalo izvodov te knjige v zalogi, se bodo prodajali po sledečih cenah: Navadna izdaja: Za ude: broš. 3 K, v prt. vez. z rdečo obrezo 4 K; za neude in po knjigarah: broš. 4 K, v prt. z rdečo obrezo 5 K 20 vin. Elegantna izdaja: za ude: broš. 4 K, lepo vezana z zlato obrezo 6 K; za neude in po knjigarah: broš. 5 K 40 vin., lepo vez. z zlato obrezo 7 K 80 vin. — Nadejamo se, da od prih. dnje jeseni na rej ne bo slovenskega salona, niti police v slovenskem kmetem domu — brez „Poezij S. Gregorčiča“, ki se mora umiliti vsakemu slovenskemu srcu. — **Opozarjamo pa tudi na to, da s kasnelcem s to knjigo z drugimi vred za 2 kroni v jeseni 1908 ne bomo mogli posreči. Zato naj se vsak pravočasno oglasi za ude, kdor hoče biti deležen te knjige za navadno udnino 2 kron.**

„Domače ognjišče“. Slovenske starše in vzgojalce slovenske mladine opozarjamo na izborni mesečnik „Domače ognjišče“, ki izhaja v Učiteljski tiskarni v Ljubljani vsako zadnjo soboto v mescu ter stane vse leto same dve kroni. „Domače ognjišče“ prinaša jako zanimive, koristne, aktualne članke o vzgoji otrok, njihovih hibah in čednostih, zlasti pa o zmotah in napakah staršev in slabih vzgojiteljev; končno prinaša dopise o delovanju učiteljskega in odgojevalskega, povesti in zanimive drobtine iz vsega sveta. Malo imamo toli potrebnih in ko istnih slovenskih časopisov, kakor je „Domače ognjišče“. Kdor ljubi mladino, kdor vé, da leži v srcih in dušah slovenskih otrok bodočnost našega naroda, tisti bo rad naročil in čital „Domače ognjišče“, ki je polno plemenitih idej in koristnih iniciativ! Naj bi se razširil ta lepi, blagi list v vse slovenske hiše! Naj bi ga čitali in ubogali starši, potem nam napoči lepša bodočnost.

Spričevalo.

Spodaj podpisani potrjujem sledeče: **Gosp. Anton Arčan**, stavitelj umetnih mlinov in žag pri Sv. Jurju ob j. ž., napravil mi je mojo žago z dvema gatroma, ednim seklarjem, z mlinom na dva para kamnov, mlatilnico in slamoreznicu itd. vse na vodno silo, vse po najnovjšem modernem sistemu; vsled tega sem mu toplo hvaležen za njegovo izborno delo in ga vsakomur v tej stroki toplo priporočam.

OKONINA, 15. kimovca 1907.

Ignac Zavolovšek,

3-1

velepos. v Okonini v Sav. dol.

Pšenico kupuje po najvišji ceni **Alojz Kupec**, mlinar v St. Lovrencu, p. Sv. Pavel pri Preboldu. 162 17-15

Kupi se hiša

pripravna za trgovino blizo cerkve. Naslov pove uredništvo tega lista.

Kdor želi kupiti uro, srebrnino ali zlatnino,
— naj se obrne na največjo in najcenejšo tvrdko —

Rafael Salmič
v „Narodnem domu“ v Celju

Velikanska zaloga niklastih, jeklenih, srebrnih in zlatih žepnih ur, budilk, vsakovrstnih stenskih ur, srebrnih in zlatih prstanov, uhanov, zapestnic, verižic, priveskov itd. Velika izber **očal, naočnikov**, zdravniških in drugih **termometrov, barometrov, tehtnic za vino, mošt, žganje** itd. Prosim, **oglejte si** mojo trgovino in zalogo.

Velika delavnica za vsakovrstna popravila.

Vsakomur je na ogled štctine zahvalnih in priznalnih pisem.

Naročite cenike, katere razpošiljam
zastonj in poštne prosto. 26 11

Točna postrežba! Nizke cene!

Gospodarski paberki.

Cena jaje na dunajskem trgu dne 31. decembra 1907.

jajca v zabojih	à 22 kom. po K 2'—
I-ma jajca v sodčkih	à 23 " " K 2.—
II-da " " " "	à 24 " " K 2'—
Nižje in gor.-avstrijska	à 26 " " K 2'—
I-ma štajerska jajca	à 22 " " K 2'—
II-da " " " "	à 23 " " K 2'—
I-ma moravska " "	à 23 " " K 2.—
II-da " " " "	à 25 " " K 2'—
Šleska jajca	à 26 " " K 2'—
Hrvaška " "	à 23 " " K 2'—
Slavonska jajca	à 24 " " K 2'—
Za zaboj à 1440 kom.:	
I-ma bačka jajca	à K 120
I-ma banatska jajca	à K 117
zgornjeogrška " "	à K 115
I-ma sedmograška sortirana	à K 119
I-ma " nesortirana	à K 115
bosanska jajca	à K 114
I-ma bolgarska jajca	à K 116
II-da " " " "	à K 112
I-ma srbska " "	à K —
I-ma gališka jajca sortirana	à K 111
I-ma " nesortirana	à K 106
I-ma ruska " "	à K 118
II-da " " " "	à K —
I-ma srednja jajca	à K 98
I-ma mala " "	à K 89

Življenjsko zavarovanje

si pridobiva poleg izkazov naših zavarovalnih zavodov tudi v slovenskih krogih čimdalje večje priznavanje. Naši ljudje prihajajo končno do prepričanja, da ima nalaganje prihrankov v zavarovalne zavode velike prednosti.

Kapital, katerega naložimo pri njih se ne le obrestuje, temveč preskrbi vlagatelj z njim najboljše svojo lastno rodbino. Če smo spoznali, da je neobhodno potrebno zavarovati ves gmoten imetek, potem je ravno naša dolžnost zavarovati tudi obitelj za slučaj, ako bi prerano izgubila dohodke, katere zasluži rodbinski oče.

Pri izbiranju zavarovalnih zavodov v svrhu zavarovanja naj odločujoče pri vsakem previdnem možu toliko vgodni zavarovalni pogoji in njihovi nizki ceniki, kolikor tudi varnost dotičnih zavarovalnih zavodov. Da bomo mogli lažje razsoditi varnost zavarovalnih zavodov, moramo poprej navesti nekatera pojasnila. Asekuracijski regulativ od l. 1896. odreja, da morajo zavarovalni zavodi nalagati gotov del zavarovalnin v sirotinskih vrednostnih papirjih. Ti zneski, vzeti od zavarovalnin, tvorijo premijsko rezervo. Tako pridobljene premijske rezerve zagotavljajo zavarovancem izpolnitev obvez, ki so jih prevzeli zavarovalni zavodi pri rednem poslovnem razvoju. Pravilno je toraj, da morajo izkazovati zavodi, kateri obstojajo že dlje časa, visoke zneske premijskih rezerv, bodi radi tega, ker so že sprejeli visoke zneske na zavarovalninah in imajo mnogo obvez, bodi tudi radi tega, ker so te njihove obveze starejše in v tem slučaju se mora že približevati premijska rezerva kar največ polni vrednosti zavarovanega zneska, ker se približuje dospelost zavarovanega zneska.

Iz tega je razvidno, da ne moremo presojevati varnost zavoda po visokosti premijskih rezerv, ker je nemogoče primerjati iste hranilničnim vlogam; varnost zavarovalnih zavodov je mogoče presojevati le po jamstvenih zakladih, katere smejo vporabljeni v pokritje izvanrednih potreb. In ker prekašajo ravno naši češki zavodi v tem obziru tuje zavode, bi značilo krčiti narodno premoženje, ako ne bi zaključevalo naše ljudstvo svojih življenjskih zavarovanj pri slovenskih zavodih.

Zadnja poročila.

Napredek v delniški pivovarni na Laškem in v Žalcu. To podjetje je pretekla leta nekako pešalo in se je bilo bati velikih izgub. Z veseljem poročamo zdaj po zanesljivih virih, da se je družba v zadnjem času zelo dvignila in da bode letošnji letni račun javnost baje naravnost presenetil.

Šoštanjnska posojilnica in naskok na isto. Ko smo pred nekaj leti v „Domovini“ rahlo potipali

ravnateljstvo celjske mestne hranilnice, nam je državni pravdnik začel list zasledovati ter ga dal Nemcem na ljubo zapleniti, češ, da bi se z naskokom na hranilnico lahko povzročila velika gospodarstvena nesreča. To smo mu tudi verjeli. — Toda zdaj so Nemci in slovenski klerikalci ob priliki nezgode tovarnarja Vošnjaka storili nesramen napad na šoštanjnsko posojilnico, seveda brez kazni. In vendar bi lahko povzročili s tem nepopisno nesrečo za cel okraj. „Deutsche Wacht“ je dala povelje k naskoku na posojilnico, slovenski župnik v Št. Ilju pri Velenju je v cerkvi pozval ljudi, naj dvignejo denar, da ne bodo vsega izgubili. Kakor čujemo, pa ljudstvo začenja izprevideti, da je bilo grdo zapeljano in se ni bati za posojilnico, katera vsakemu vložniku jamči popolno varnost. Tudi Zadruga Zveza v Celju je po svojih močeh storila svojo dolžnost. Brezvestno hujskanje je vsega obsojanja vredno in si ga treba zapomniti.

S Terglavom, duhovniškim kandidatom, bo hodil po savinski dolini kakor Dalmatincec z medvedom posl. Roškar. Seveda nima v svojem volilnem okraju za ničesar skrbeti.

Celjskim mestnim modrijanom je v občinski kasi zmanjkalo — 27.000 K. Zato so potegnili sicer predrzni mestni očetje rep med noge in so sklenili, da nemške šole v Gaberjih ne bodo zidali. To bo joka v germanskih gozdovih!

Celjskega okrajnega zastopa ne bode! Kakor smo izvedeli, so tudi celjski Nemci vrgli puške v koruzo. Ker so mislili, da Žalec in Št. Jur ne bodeta izvolila zastopnikov za okrajni zastop, so tudi Celjani obstruirali in mesto Celje, če smo prav poučeni, ni izvolilo zastopnikov za okrajni zastop. Nemci so računali na sledeči način: Izprevideli so, da so v veleposestvu grdo sleparili. S sleparstvom glede glasa trboveljske premogokopne družbe se baje bavi — celo državni pravdnik. Na veljavnost volitve v veleposestvu torej ni mnogo dati. Če bi pa bile v veleposestvu volitve ovržene, v ostalih skupinah pa izvršene in odobrene, vedo Nemci, da pri novih volitvah iz veleposestva propadejo. Potem bi pa bil okrajni zastop s slovensko večino sestavljen. Da se to ne bi moglo zgoditi, so vrgli puško v koruzo in onemogočili sestavitev okrajnega zastopa s tem, da sploh niso volili zastopnikov za mesto Celje. Seveda treba kljub temu velike previdnosti, ker utegne tičati za celo stvarjo kaka druga nemška zvižajača.

Razne novosti.

Spomenik Napoleona III. v Milanu bodo odkrili 1909. leta obhajajoč 50letnico osvoboditve Milana iz Lombardije izpod avstrijske vlade. Cesarju Napoleonu III., ki ima za to osvoboditev velike zasluge, postavijo na enem milanskih trgov velik spomenik.

Grof Lev Tolstoj je padel s konja ter si izvinil roko.

Umril je belgijski min. predsednik Trooz.

Ugodne bolgarske finance. L. 1907. je imela Bolgarija 23 milijonov frankov prebitka, proračun za leto 1908. pa izkazuje še 5 milijonov frankov več dohodkov.

Umor milijonarja. V Bukareštu so našli umorjenega 75 letnega milijonarja Urlaceamija. Našla se je oporoka, v kateri zapiše celo svoje premoženje 20 milijonov svoji komaj 20letni ženi. Splošno se sumi, da je starca umorila njegova žena.

Iz maščevanja je zanetil v palači grofa Szaparija v Budimpešti sluga Pinterovič. Zgorele so zelo dragocene zbirke. Samo zbirka pahljač iz srednjega veka je bila vredna 150.000 K.

Božično drevesce je baje prvi postavil v svoji hiši znani začetnih nemškega protestantizma Martin Luter.

Nov polk. Ustanovi se nanovo štajersko-ko-roški topničarski polk.

Rep. V Zagrebu so vlomili neznani tatovi v židovski tempelj in izpraznili vse nabiralnike.

Strašna krvoločnost. V San Pigarini pri Genovi je tramvajski konduktor Bianchi imei na stanovanju zakonska Quattrochi. Ker nista hotela plačati najemnine, jima je Bianchi odpovedal sobo. To je Quattrochija tako razkačilo, da je napadel Bianchijevo ženo, ki je imela enoletnega otroka na rokah. Zaklal je mater in otroka. Potem je razparal Bianchiju trebuh. Dočim je izmed ostalih treh otrok eden omedlel, hotela sta ostala dva zbežati iz sobe. Toda besna najemnika sta planila za njima ter ju zadavila. Morilca sta hotela nato pobegniti, toda razjarena množica ju je zasledovala ter ju bila toliko časa, da sta se zgrudila. Potem so ju vrgli pod vlak, ki je oba grozno raztrgal.

Čudna želja. Neka delavka v Duksu je na smrtni postelji izrazila željo, naj ji polože revolver v krsto, ker se boji, da jo bodo živo pokopali. Željo so ji izpolnili.

Nesreča v rudniku. V rudniku Fairmont je nastal vsled eksplozije požar. Nad 400 rudarjev je mrtvih.

Vlak padel v reko. Pri Porzoli na Španskem je nek brzovlak, ko je vozil čez most, padel v reko. Baje sta samo dve osebi nepoškodovani. Dozdaj so našli do 20 mrtvih in do 30 ranjenih.

Kmetijsko-potovalne učitelje pomakne poljedelsko ministerstvo začasno v X. plačilni razred (nastavljeni bodo definitivno!) državnih uradnikov in sicer s 1. jan. 1908. Po daljšem zadovoljvem službovanju pride vsakteri v IX., tudi v VIII. pračilni razred.

Velikanska nesreča v rudniku. V Pittsburgu se je razletela jama. 400 delavcev je zasutih.

Pasivna rezistenca poštne službenice končana. Ker je trgovinsko ministerstvo v zvezi s finančnim ugodilo zahtevam poštne službenice, se je prenehalo s pasivno rezistenco. — Poštne službenice gotovo iz vsega srca privoščimo zboljšanje njegovega položaja.

Umoril in zazidal lastnega očeta. V Hombergu na Rajni so imeli delavci opraviti s podiranjem neke hiše; naenkrat so našli okostje, ki je stalo pokoncu vzdano. To odkritje so spravili v zvezo z dogodkom, ko je pred nekolik leti izginil ngladen meščan v tem mestu. Tedaj se je govorilo, da so ga zidarji umorili in nekje zaidali. Sedaj pa so prišli do zaključka, da je lasten sin umoril svojega očeta. Vsa poizvedovanja za sinom so ostala brez uspeha.

Odprto pismo

kaplanu g. Ognjeslavu Škamlecu

v Ljutomeru.

Uredništvo „Narodnega Lista“ bo Vam potrdilo, da je to pismo moj prvi dopis v „Narodni List“.*) Še tega bi ne pisal, ko bi ne vedel, da Vas bodo iz njega drugi sebi v korist spoznali in da imate častihlepnosti dovolj, da bodete ta dopis smatrali za uslug!

Če tudi Vaše za resnico sprejemljivo srce morda ne bo docela zadovoljno, upam vendar, da zaradi te nezadovoljnosti srca ne bote zatajili hčerke božje, ali pa njej spet pobarvali lica, to že zaradi tega ne, ker ste poleg duhovna tudi mož in pa — ker so svedoki bili navzoči pri porodu te hčerke in njo natančno poznajo!

Znano Vam je, da nikjer ne silim v ospredje, da nikogar ne zavidam, da redkokdaj zahajam v družbo; dobro veste, da sem pri občinskih in posojilničnih volitvah volil složno z Vami, ker sem se bal zgube za ljutomerske Slovence na vseh krajih in koncih, če bi ne bili složni. Med tem in, vkljub temu ste imeli Vi tajne shode in ste začeli to prepotrebno slogo razdirati!

*) Potrjujemo.

Op. uredn.

Priporoča se p. n. gg. duhovnikom, slav. učiteljstvu, pisateljstvu in p. n. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmoderneje oblike. — Ker je bogato založena z najmodernejšimi črkami in okraski ter opremljena z motornim, oziroma električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini in v kratkem času okusno in ceno. —

Zvezna tiskarna

Schillerjeve ulice št. 3 CELJE Schillerjeve ulice št. 3

V zalogi ima in tiska v več barvah izdelane krasne diplome. Dalje: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošure, cirkularje, reklamne liste, tepake, opomine, vabila, podobice, spovedne listke, razglednice hranilne in združne knjižice ter sploh vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari. —

Ljubiteljem in pospeševalcem petja in godbe

Veselo novo leto:

Št. paveljska godba.

Darujte za Narodni sklad!

Hranilnica in p. sjilnica
v Gotovljah, pošta Žalec

obrestuje od 1. januarja 1908 hranilne vloge

po 5%

Uradni dan je vsako nedeljo in vsak četrtek dopoldan.

228 2-2

Načelstvo.

Mizarske pomočnike

sprejme takoj v stalno delo

JOSIP LAMPRET

mizarska delavnica s stroji v
Šoštanju pri Celju. 220 3-3

Neveste

in ženini ku-
pijo najbolje
in najceneje
v trgovski hiši

R. Stermecki
Celje.

Ljutomerčana

zajamčeno pristno vino le iz ormož-
kega okraja raznih letnikov ima
veliko množino
po nizkih cenah **na prodaj**

Kletarsko društvo v Ormoži.

Solicitator

v odvetniški stroki želi s 1. januarjem 1908 službo spremeniti
Naslov pove uredništvo Narodnega Lista. 222 3-3

198

Pristnega

Ljutomerčana

lastnega pridelka letnika
1906 in 1907 prodaja od 60 l
naprej liter po 52 do 64 vin.

Ivan Kočevar v Središču,

pošta in železn. postaja
Središče.

10-6

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi
potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in
igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni,
dokumentni, ministrski, ovitni in
barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke
kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane
z eno ali dvema kolo-
nama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade krajne šolske svete, učitelj-
stvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitnin-
ske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetniške,
notarje in privatnike.

Lastna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnate vreče vseh velikosti po origi-
nalnih tovarniških cenah

Štambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken)
za urade in privatnike izvršujejo
se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cvetlicami
od najpreprostejše do najfiniješe.

Albumi za slike, dopisnice in
poezije. (2) 26

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebšče
so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo
izjemne cene.

Priznано dobro blago.
Solidna in točna postrežba.

Svoji k svojim!

167 16-16

Svoji k svojim!

Franjo Bureš

urar, očalar in
zlatinar v Mariboru

Tegetthofova ulica št. 33.

priporoča sl. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrst-
nih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, daljnogledov,
raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah.
Garancija več let. Vsi popravki se točno in hitro izvrše.

MISLITE NA „NARODNO ZALOŽBO“!

Vljudno vabimo k pristopu k „Narodni založbi v Celju“. Deleži so po 100 K, 20 K, ali 10 K. Vsak
narodnjak bodi član te zadrage. Pristopni list in pravila se vsakomur na njega željo vposljejo. Načelstvo „narodne založbe“.

Zahtevajte v vseh tobakarnah!

Slovenci!

Zahtevajte v vseh prodajalnah!

Kupujte samo cigaretni papir in svalčične storžke izborne kakovosti

Cirila in Metoda

od katerega ima družba sv. Cirila in Metoda določene odstotke.

Edina zaloga za Spodnje Štajersko: „ZVEZNA TRGOVINA“ v Celju.

48 21-15